Algemene beschouwingen 2021

Dank u wel voorzitter,

Nederweert staat er goed voor. De begroting is, zoals al vele jaren, op orde. Er is geld voor doorontwikkeling van projecten die wij nu, maar ook in het verleden, hebben ingezet. Natuurlijk zijn er wensen, natuurlijk zijn er zaken die we nog beter willen, maar over de hele lijn is het goed toeven in Nederweert. De gemeentelijke overheid doet er alles aan om te zorgen dat het zo is en zo blijft. Wij willen dan ook (opnieuw) de complimenten geven aan de ambtelijke organisatie voor deze begroting, maar meer nog voor alle activiteiten die daar achter zitten.

Zijn we er daar mee? Kunnen we op de midden- en lange termijn achterover leunen en op deze manier door gaan?

Het antwoord is nee. Dat kan dus niet. Met z'n állen hebben wij onze leefomgeving uitgeput en onze wereld gebracht naar een tijd die eigenlijk niet voor te stellen is.

Temperatuurstijging van waarschijnlijk 2 graden in 2100. Met onder andere als gevolg een zeespiegelstijging van 1 meter of meer, forse stormen, veel extreme regenval, tropische temperaturen. Hier gaat het om als je even wat verder durft te kijken dan de volgende verkiezingen of zelfs die daarna.

Er wordt naar de overheid gekeken om dit probleem aan te pakken. Maar daar zijn we er niet mee. Iedereen heeft een individuele verantwoordelijkheid. En moet die verantwoordelijkheid onder ogen zien én er iets mee doen.

Vandaag is het de behandeling van de begroting. Wij plaatsen onze beschouwingen duidelijk in het licht van het klimaat, de rol en taak van onze gemeentelijke overheid en de rol van álle inwoners en ondernemers hierin.

De afgelopen weken is duidelijk geworden dat wij zo snel als mogelijk is van de fossiele brandstoffen af moeten. Dat doen we met 17.000 mensen en ons bedrijfsleven in Nederweert niet zomaar van de één op de andere dag. Hier ligt een nadrukkelijke taak van onze gemeente. Hoe kunnen wij de inwoners en ondernemers helpen?
Wij willen via een amendement dan ook een energiefonds oprichten, zodat het college de mogelijkheid heeft om die taak naar behoren uit te voeren. Uit een dergelijk fonds kunnen bijvoorbeeld individuele burgers geholpen worden bij isolatie of zonnepanelen, kunnen de groene leges betaald worden of andere voorstellen die zorgen voor een verbetering van het klimaat. De nadere invulling van het fonds is daarbij een zaak van het college, dat daarover rapporteert aan de Raad.

Wij zijn benieuwd hoe het college denkt over verdere aanscherping van regels om te zorgen dat de verbetering van het klimaat nog verder gestalte krijgt. Is het bijvoorbeeld mogelijk extra regels ten aanzien van het bouwen in te voeren?
Als voorbeeld zou je kunnen denken aan meer met zonnepanelen overdekte parkeerplaatsen en aan andere funcionele toepassingen van zonnepanelen.

Een beter klimaat zorgt voor een betere gezondheid. Meer groen tegen hittestress dus in elke wijk en bij elk nieuw plan van woningen verplicht groen intekenenen. Verder pleiten we in het algemeen voor meer groen in met name de kernen. Dit levert naast alle genoemde voordelen ook een bijdrage aan de zo benodigde biodiversiteit.

Gaan voor het klimaat betekent ook een betere luchtkwaliteit, minder fijnstof en minder geuroverlast,dus:
- gaan voor groen,
- gaan voor duurzame energie
- gaan voor een ontwikkeling samen met agrariers, met ondernemers, voor een fatsoenlijk verdienmodel dat iedereen in zijn waarde laat, maar wel opbrengst heeft voor de natuur.
Want dát hebben we nodig voor beheersing van het klimaat.

Vanwege de initiatieven die er zijn maar nu vastlopen, dienen wij een motie in om deze wel voor elkaar te kunnen krijgen. Het gaat om het faciliteren door Enexis van de zonneweide bij landgoed Het Kruis.

Die goede verhouding van maatregelen voor de natuur en het klimaat moet zorgen dat de natuur, het leefmilieu maar ook de agrarische belangen hier baat bij hebben. Is dat gemakkelijk ? Nee absoluut niet, maar laten we de opgebouwde relatie tussen deze doelgroepen nu eens optimaal gebruiken zodat wij zaken doen voor al onze inwoners.

Als voorbeeld dienen wij ervoor te zorgen dat afspraken rond het terugplaatsen van groen in de gemeente ook echt plaats vindt. Hier komt een goede controle op naleving in beeld.

Gezondheid betekent voortzetting van de leefstijlcoach en het beschikbaar maken van plaatsen waar bewegen voor jong en oud mogelijk is. Wij pleiten er dan ook voor om kleinschalig bij de Uytwijck te zorgen voor beweegplekken, ook voor ouderen, en dat plan vooruit te trekken in de plannen van De Bengele.
Verder pleiten wij voor het investeren in groen spelen binnen alle kernen. Dit kan op simpele wijze en zonder hoge kosten al door bijvoorbeeld het plaatsen van boomstammen.
Buiten spelen levert een bijdrage aan de fysieke en sociale gezondheid van kinderen.

Wonen is meer en meer een aandachtspunt, ook als het gaat over een gezonde levensstijl. Op jezelf kunnen wonen als jongere, maar óók zelfstandig als oudere vraagt een andere kijk op onze bouwopgave. We moeten veel nadrukkelijker kijken naar oplossingen in combinatie met zorg, tiny houses, flexibele/tijdelijke woningen en last but not least een actievere grondpolitiek van de gemeente, bijvoorbeeld ten aanzien van leegstaande panden.
Hier liggen nog legio mogelijkheden, die vooral gebruikt zouden moeten worden voor deze doelgroepen. Met name betaalbare koopwoningen voor starters. In de nieuwe plannen – het ‘100 huizen plan’ en ‘bouwen in tuinen’ - lijken de starters namelijk niet erg bediend te gaan worden.

Wij vragen extra aandacht voor de laaggeletterdheid in Nederweert. Daarbij kunnen we het extra geld voor het Nationaal Plan Onderwijs inzetten. Om zo samen met de scholen

laaggeletterdheid te voorkomen bij onze jonge inwoners. De scholen wachten op het overleg daarover en wij vragen het college om daar snel op te schakelen.

Het afsluiten van een CAO voor de gemeenteambtenaren vorige week zou een voorbeeld moeten zijn voor alle CAO's. Wij zijn verheugd dat voor alle gemeenteambtenaren het minimumloon € 14 is geworden. Daarbij hebben we als vraag aan het college of dit ook geldt bij detacheringen en voor de medewerkers van de Risse.

We vragen aandacht voor werk van mensen met een beperking of een andere afstand tot de arbeidsmarkt. Dat zou ook bij de gemeente meer dan nu aan de orde moeten zijn. Immers ook op dit punt heeft de overheid een voorbeeldfunctie. Wij denken bijvoorbeeld aan gastheren en gastvrouwen die bezoekers van het gemeentehuis ontvangen.

Over de economische ontwikkeling in Nederweert kunnen we niet anders dan tevreden zijn. Ondanks de pandemie loopt het goed. Natuurlijk zijn er sectoren waar wij zorgen over hebben, maar onze gemeente heeft hier prima op geacteerd in deze pandemie.

En dan zijn wij terug bij ons begin, namelijk hoe gaan wij om met alle klimaat- en natuuropgaven waar wij voor staan? Samen met onze inwoners, vanuit de basis en vanuit mogelijkheden die er landelijk ook komen zal hierin het uitgangspunt moeten zijn.

Burgerinitiatieven maar ook andere vormen van meedenken van onze inwoners moeten daarbij het uitgangspunt zijn om daarmee antwoord te geven op de ingewikkelde vragen die voor ons liggen. We vinden het erg belangrijk dat de gemeente deze initiatieven daadwerkelijk omarmt en faciliteert en roepen het College op creatief op zoek te gaan naar verdere mogelijkheden hiertoe.

Tot zover,